

ULUSAL GÜNLÜK GAZETELERDE SPORUN YER ALIŞI

Cemil ÇENDEK

Oğuz ÖZBEK

ÖZET

Bu çalışmanın amacı ulusal günlük gazetelerde sporun ele alınışını incelemektir. Bu genel amaç kapsamında, gazetelerde hangi spor branşına ne kadar yer verildiği, spor haberlerinin tür, fotoğraf ve cinsiyete göre dağılımlarının nasıl olduğu incelenmiştir. Araştırmada içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın evreni Türkiye'deki bütün ulusal gazetelerdir. Örneklem ise tirajı en yüksek olan ilk beş gazeteden oluşmuştur.

Spor haberlerine en çok yer veren gazete sırasıyla Milliyet, Sabah ve Zaman gazeteleridir. Beş gazetede yer alan spor haberlerinin branşlara göre dağılımına baktığımızda futbol en çok yer verilen branş olmuştur. Futbolu, basketbol, voleybol ve Formula Yarışları haberleri izlemiştir. Sporda başarılar elde ettiğimiz güreş, halter gibi branşlara çok az yer verildiği saptanmıştır. Spor haberlerinde erkek sporculara çok yer verildiği, kadın sporcularla ilgili haberlere ise yok denecek kadar az yer verildiği saptanmıştır. Sporla ilgili köşe yazısına en fazla yer veren gazetenin, Milliyet gazetesi, sporla ilgili haberlere en fazla yer veren gazetenin, Posta gazetesi ve spor haberlerinde fotoğrafa en fazla yer veren gazetenin, Zaman gazetesi olduğu saptanmıştır. Gazetelerdeki spor haberlerinin branş çeşitliliğe göre dağılımı incelendiğinde, Milliyet ve Hürriyet gazetelerinin çok sayıda spor branşına yer verdiği saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: Ulusal Günlük Gazeteler, Spor Haberi.

SPORTS COVERAGE IN NATIONAL DAILIES

ABSTRACT

This study aims to examine how national daily newspapers handle the sports. Under this broad purpose, it was examined how much the newspapers cover sports, and how sports news were distributed by type, photograph and gender. Content analysis method was used in the study. The population for the research was the entire national newspapers in Turkey. The sample included the top five papers by circulation.

Milliyet, Sabah and Zaman were the papers which had most coverage of sports. Looking at the distribution of sports news in five papers by sports branches, soccer was the most voluminously covered branch, followed by basketball, volleyball and Formula races. It was found out that minimal covered was devoted to such branches as wrestling and weight lifting in which we had success. It was also found out that sports news included male athletes most frequently, while news on female athletes were almost nil. It was found out that it was daily Milliyet which had most articles on sports; it was Posta which had most news and Zaman was the paper which had most visuals in sports news. An examination by branch coverage revealed that Milliyet and Hurriyet had a higher number of branches covered by diversity.

Key Words: National Daily Newspapers, Sports News.

GİRİŞ

Günümüzde, insanlar kitle sporu ve yaşam boyu spor yapmaya teşvik edilmekte ve bu sayede elit sporun gelişmesi amaçlanmaktadır (10). İnsanın ruh ve beden sağlığını korumada sporun önemi anlaşıldıkça sağlık için spor ve kitle sporu konularına basında spora daha çok yer verilmektedir. İnsanlar spor müsabakalarını sahadan ya da televizyondan izlese bile, sonraki gün spor yorumlarını okumak, kendi yorumları ile karşılaştırmak ister (21). Diğer yandan gazetelerin tiraj kaygısı, spor kulübü taraftarlarının ilgisini çekebilmek için spor sayfalarının sayısı artırmaya yöneltmekte, hatta yalnızca spor haberlerini veren gazeteler yayınlanmaktadır.

Basın yayın organları kamuoyunu etkileyen önemli bir araçtır. Basın yayın organları toplum yaşamının ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir (16). Basın yayın araçları insanları bilgilendirmenin yanında insanların boş zamanlarını değerlendiren, insanların düşüncelerini geliştiren çağımızın en büyük buluşlarından birisidir. İzleyici ve okuyucu basın yayın organlarından sadece haber vermesini değil, bu haberlerin toplumsal etkilerini ve önemini içeren yorumlar beklemektedir (8). Gazetecilik temel işlevi olan haber vermenin yanı sıra kişilere düşünmeyi öğretme, yorum ve görüşlerin dolaşımını sağlayarak kamuoyu oluşturmak görevini de yerine getirir (9). Basın yayın organlarında spor ile ilgili haber ve yazılar okurlar tarafından büyük ilgiyle okunmaktadır. Basınının, sporun topluma yaygınlaşmasında, toplumun gelişmesinde önderlik etme ve yönlendirmede etkisi göz ardı edilemez (13).

Gazete, okuyucuyu politika, kültür konularında bilgilendirmek, haber ve bilgi vermek üzere her gün veya belli zaman aralıklarıyla yayınlanan bir basın yayın aracıdır (12). Spor, "insanı, sosyalleştirici, toplumla birleştirici, ruh ve fiziği geliştiren rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur" (7). Gazetelerde, sporda ırkçılık, spor etiği, spor ekonomisi, sporda cinsiyet eşitliği, spor yaralanmaları ve tedavisi, ergojenik yardım gibi konulara yer verilir (21). Spor basınında yer alan haberler, sporcuların moral ve motivasyonlarını olumlu ya da olumsuz etkileyebilmektedir (17). Spor olaylarının temel unsuru olan insanlarla ilgili haberler, toplum tarafından merak edilir. Spor taraftarı kendi tuttuğu takımın haberlerini gazetelerden okumak ister. Sporseverler, gazetelerdeki spor makalelerini okuyarak, televizyon kanallarındaki spor programlarını izleyerek, spor olaylarını farklı açılarından değerlendirirler (5). Basında yer alan spor haber ve yazılarında "futbol eşittir spor anlayışı" yerleşmiştir. Futbolun dışında kalan diğer spor dallarına da basında yer verilmesi bu sporların yayılmasını sağlayabilir (20).

Spor basın tarihi onsekizinci yüzyıla kadar gider. Avrupa'da, bisiklet, motor sporları günlük spor gazetelerinin yayına başlamalarında anahtar rol oynamıştır (3). Ülkemizde spor basını kavramı 1950'li yıllardan sonra gelişmeye başlamıştır. Halkın spora karşı ilgisi artmasıyla birlikte spor haberleri gazetelerde önemli yer kaplamaya başlamış, spor ayrılan sayfa sayısı artmıştır (5). Ülkemizde spor basını büyük oranda futbol ile ilgili haberlere yer vermekte, atletizm, güreş, basketbol ve boks gibi amatör branşlar ihmal edilmektedir (2). Spor basınına, haberleri verirken, basın meslek ilkelerine uygun, doğru, tarafsız haber verme anlayışına uygun davranma sorumlulukları vardır (22, 19).

Spor olayını sunan spor gazetecisi, bir spor olayıyla ilgili değişik gelişmelerin analizini yapar, yorumlar, spor olgusunun durumu ve gelişimi bakımından spor politikasına ilişkin değerlendirmeler yapar (6). Özellikle televizyon yayınlarında spor gazetecilerinin yaptıkları yorumlar televizyon yayınlarının izleyici kitlesini artırmış, bunu sonucunda spor yorumcuları büyük paralar karşılığında televizyon programları yapmaya başlamışlardır (10). Basın yayın araçları tirajlarını artırmak için halkın ilgi duyduğu spor olaylarına daha çok yer verir. Televizyon yayınlarının izlenme oranları,

maç bileti satışları ve kulüp logolu ürünlerin satışları basın yayın araçları sayesinde artar. Böylece basın ve spor ticari ilişki açısından birbirine bağımlı hale gelmiştir (1). Olimpiyatlar, Dünya ve Avrupa Şampiyonaları gibi uluslar arası spor organizasyonlarının yayınları büyük kitleleri televizyon başına toplamış, televizyon kanalları bu yayınları verebilmek için yüksek miktarlarda paralar ödemiştir. Örneğin Seul Olimpiyatlarının açılışını bir milyon insan izlemiştir (14). Spor haberlerinin artmasıyla birlikte spor sayfalarına verilen reklam ve ilanlar büyük artış göstermiştir. Hızla büyüyen spor sektörü, spor basınına da aynı oranda geliştirmiştir (18).

Çalışmanın amacı ulusal günlük gazetelerde yer alan spor haberlerini nicelik olarak incelemektir. Bu genel amaç çerçevesinde, hangi spor branşının daha çok yer verildiği, spor haberlerinin tür, fotoğraf ve cinsiyete göre dağılımlarının nasıl olduğu sorularına cevap aranmıştır.

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırmada içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın evreni Türkiye'deki bütün ulusal gazetelerdir. Araştırma evreni ulusal düzeyde yayın yapan 35 gazeteden oluşmaktadır. Evrende 18-24 Şubat 2008 tarihinde yer alan gazeteler ve tirajları şu şekildedir (23): 1-Zaman, 766.472, 2-Posta, 628.897, 3-Hürriyet, 518.871, 4-Sabah, 439.325, 5-Milliyet, 244.242, 6-P. Fotomaç, 241.591, 7-Vatan, 232.768, 8-Fanatik, 228.243, 9-Takvim, 217.558, 10-Akşam, 197.195, 11-Star, 193.326, 12-Güneş, 162.214, 13-Türkiye, 143.259, 14-Yeni Şafak, 138.178, 15-Bugün, 100.726, 16-Sözcü, 84.411, 17-Cumhuriyet, 71.288, 18-A. Vakit, 55.743, 19-A.Şok, 54.185, 20-Efsane Fotopor, 51.125, 21-Milli Gazete, 50.014, 22-Yeni Asır, 47.748, 23-Radikal, 39.029, 24-Fotogol, 36.434, 25-HO. Tercüman, 27.667, 26-Referans, 14.823, 27-Taraf, 14.790, 28-Ortadoğu, 8.164, 29-Yeni Asya, 8.028, 30-G. Evrensel, 7.137, 31-Dünya, 7.101, 32-Birgün, 6.631, 33-Yeni Mesaj, 5.482, 34-Today's Zaman, 3.982, 35-T. Daily News, 2.637, 36-Hürses, 2.182, 37-Önce Vatan, 1.079.

Araştırma evreninde yer alan gazetelerin 18-24 Şubat 2008 tarihindeki tirajları dikkate alınarak, tirajı en yüksek olan ilk beş gazete örneklem alınmıştır (tablo 1). Ulusal gazetelerden tirajı en yüksek olan ilk beş gazete, Posta, Milliyet, Sabah, Zaman, Hürriyet gazeteleri, 9 Mart -23 Mart 2008 tarihleri arasında, 15 gün süreyle incelenmiştir. Gazetelerin, reklamlara, genel haberlere ve spor haberlerine ayırdıkları alanlar ölçülmüştür. Spor haberleri, cinsiyet, branş, fotoğraf kullanma durumuna göre incelenmiştir. Ölçümler cm² ve % olarak ifade edilmiştir.

Tablo 1. Örnekleme Giren Ulusal Gazetelerin 18-24 Şubat 2008 Tarihindeki Tirajı*

Gazete	Ortalama Sayfa Sayısı	Günlük Tiraj
Zaman	36	766.472
Posta	36	628.897
Hürriyet	40	518.871
Sabah	28	439.325
Milliyet	34	244.242

* Kaynak: <http://www.medyya.com>

BULGULAR

Araştırmada elde edilen bulgulara göre, genel haberlere en çok yer veren gazete Zaman gazetesi olmuştur. Zaman gazetesi genel haberlere % 52.8 oranında yer vermiştir. Bu gazeteyi sırasıyla % 49.9 oranı ile Sabah gazetesi, % 47.9 oranı ile Milliyet gazetesi, % 42.8 oranı ile posta, 43.4 oranı ile Hürriyet gazetesi izlemiştir.

Reklam ve ilanlara en çok yer veren gazete Posta gazetesi olmuştur. Posta gazetesi reklam ve ilanlara 48.8 oranında yer verirken, onu sırasıyla % 45.5 oranı ile Hürriyet gazetesi, % 37.1 oranı ile Sabah gazetesi, % 35 oranı ile Zaman gazetesi, % 34.4 oranı ile Milliyet gazetesi izlemiştir (tablo 2).

Spor haberlerine en çok yer veren gazete Milliyet gazetesi olmuştur. Milliyet gazetesi spor haberlerine % 17.7 oranında yer ayırmıştır. Bu gazeteyi sırasıyla % 13 oranı ile Sabah, % 12.2 oranı ile Zaman, % 11.1 oranı ile Hürriyet, % 8.4 oranı ile Posta gazetesi izlemiştir (tablo 2).

Tablo 2. Gazetelerin Genel Haberler, Spor Haberleri, Reklam ve İlan Dağılımı

Gazeteler	Genel Haberler		Reklam ve ilanlar		Spor haberleri		Toplam	
	f(cm ²)	%	f (cm ²)	%	f(cm ²)	%	f(cm ²)	%
Hürriyet	469346.48	43.4	493690.38	45.5	121413.62	11.1	1084450.48	100
Posta	383786.15	42.8	354671.83	48.8	124104.22	8.4	897813.66	100
Zaman	533047.45	52.8	35671.83	35	124104.22	12.2	1011823.5	100
Milliyet	442114.86	47.9	353684.19	34.4	126626.9	17.7	922425.95	100
Sabah	458306.38	49.9	338075.52	37.1	121095.34	13	917477.24	100

Posta gazetesindeki spor haberlerinin branşlara göre dağılımı incelendiğinde % 91.2 oranı ile en çok futbola yer verdiği görülmüştür. Futbolu sırasıyla, basketbol % 5.7 oranında, voleybol % 1.8 oranında, formula yarışları % 0.6 oranında, atıcılık % 0.08 oranında, buz pateni % 0.08, paralimpik branşlar % 0.25 oranında, satranç % 0.06 oranında, atletizm % 0.06 oranında izlemiştir (tablo 3). Posta gazetesindeki spor haberlerinin cinsiyetlere göre dağılımı incelendiğinde, erkek sporcularla ilgili haberlere % 98.06 oranında, kadın sporcularla ilgili haberlere ise %1.94 oranında yer verildiği saptanmıştır.

Tablo 3. Posta Gazetesi'ndeki Spor Haberlerinin Branşlara ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Branşlar	Erkek		Kadın		Toplam	
	f (cm ²)	%	f (cm ²)	%	f (cm ²)	%
Futbol	50170.12	91.2	-	-	50170.12	91.2
Voleybol	258.74	0.4	784.5	1.4	1043.24	1.8
Basketbol	2957.43	5.3	185.25	0.4	3142.68	5.7
Formula Y.	341.14	0.6	-	-	341.14	0.6
Atıcılık	45	0.08	-	-	45	0.08
Buz Pateni	-	-	48	0.08	48	0.08
Atletizm	34.5	0.06	34.5	0.06	34.5	0.06
Satranç	37.5	0.06	-	-	37.5	0.06
Paralimpik Branşlar	44	0.25	-	-	44	0.25
Toplam	53950.68	98.06	1052.25	1.94	55002.93	100

Zaman gazetesindeki spor haberlerinin branşlara göre dağılımı incelendiğinde % 87.2 oranı ile en çok futbola yer verdiği görülmüştür. Futbolu sırasıyla basketbol %8.8 oranı ile, formula yarışları % 0.66 oranı ile, voleybol % 0.80 oranı ile, atletizm % 0.74 oranı ile, moto grand prix (gp) % 0.58 oranı ile, güreş % 0.39 oranı ile, satranç % 0.18 oranı ile, hentbol % 0.14 oranı ile, buz pateni % 0.11 oranı ile, karate % 0.10 oranı ile, halter % 0.09 oranı ile, atıcılık % 0.06 oranı ile, biatlon % 0.05 oranı ile, tenis % 0.05 oranı ile, boks % 0.05 oranı ile izlemiştir (tablo 4). Zaman gazetesindeki spor

haberlerinin cinsiyetlere göre dağılımı incelendiğinde, erkek sporcularla ilgili haberlere % 98.53 oranında, kadın sporcularla ilgili haberlere ise % 1.47 oranında yer verildiği saptanmıştır.

Tablo 4. Zaman Gazetesi'ndeki Spor Haberlerinin Branşlara ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Branşlar	Erkek		Kadın		Toplam	
	f (cm ²)	%	f (cm ²)	%	f (cm ²)	%
Futbol	62317.25	87.2	-	-	62317.05	87.2
Basketbol	6159.05	8.4	249	0.4	6408.05	8.8
Voleybol	221.25	0.3	363.75	0.50	585	0.80
Atletizm	207	0.28	337.5	0.46	544.5	0.74
Buz pateni	-	-	86.5	0.11	86.5	0.11
Karate	78.75	0.10	-	-	78.75	0.10
Moto GP	423	0.58	-	-	423	0.58
Formula Y.	1484.5	0.66	-	-	1484.5	0.66
Güreş	289.75	0.39	-	-	289.75	0.39
Boks	37.5	0.05	-	-	37.5	0.05
Hentbol	105	0.14	-	-	105	0.14
Atıcılık	45	0.06	-	-	45	0.06
Halter	69	0.09	-	-	69	0.09
Toplam	71578.55	98.53	1105.75	1.47	72684.30	100

Milliyet gazetesindeki spor haberlerinin branşlara göre dağılımı incelendiğinde % 75.19 oranı ile en çok futbola yer verdiği görülmüştür. Futbolu sırasıyla % 16 oranı ile basketbol, % 3.2 oranı ile Formula yarışları, % 2.9 oranı ile voleybol, % 0.84 oranı ile atletizm, % 0.4 oranı ile okçuluk, % 0.30 oranı ile kayak, % 0.25 oranı ile yüzme, % 0.2 oranı ile buz pateni, % 0.2 oranı ile halter, % 0.14 oranı ile satranç, % 0.11 oranı ile moto gp, % 0.07 oranı ile boks, % 0.07 oranı ile binicilik, % 0.05 oranı ile disk atma, % 0.04 oranı ile hentbol, % 0.04 oranı ile snowboard izlemiştir (tablo 5). Milliyet gazetesindeki spor haberlerinin cinsiyetlere göre dağılımı incelendiğinde, erkek sporcularla ilgili haberlere % 96.18 oranında, kadın sporcularla ilgili haberlere ise % 3.82 oranında yer verildiği saptanmıştır.

Tablo 5. Milliyet Gazetesi'ndeki Spor Haberlerinin Branşlara ve Cinsiyetlere Göre Dağılımı

Branşlar	Erkek		Kadın		Toplam	
	f (cm ²)	%	f (cm ²)	%	f (cm ²)	%
Futbol	47412.82	75.19	-	-	47412.82	75.19
Basketbol	9687.1	15.2	530.75	0.8	10217.85	16
Kayak	160.25	0.25	36	0.05	196.25	0.30
Atletizm	412	0.64	122.5	0.2	534.5	0.84
Yüzme	160.75	0.25	--	-	160.75	0.25
Formula Y.	204.32	3.2	--	-	204.75	3.2
Voleybol	429.75	0.6	1418.75	2.3	1848.5	2.9
Disk atma	35.75	0.05	-	-	35.75	0.05
Snowboard	-	-	30	0.04	30	0.04
Moto GP	71.25	0.11	-	-	71.25	0.11
Satranç	59.75	0.09	33.75	0.05	93.5	0.14
Okçuluk	298.25	0.4	-	-	298.25	0.4
Buz pateni	-	-	152.25	0.2	152.25	0.2
Halter	138.25	0.2	-	-	138.25	0.2
Boks	45	0.07	-	-	48	0.07
Binicilik	47.75	0.07	-	-	47.75	0.07
Hentbol	30.25	0.04	-	-	30.25	0.04
Toplam	61189.49	96.18	2360	3.82	63549.49	100

Sabah gazetesindeki spor haberlerinin branşlara göre dağılımı incelendiğinde % 82.19 oranı ile en çok futbola yer verdiği görülmüştür. Futbolu sırasıyla % 11.7 oranı ile basketbol, % 2.2 oranı ile voleybol, % 0.9 oranı ile formula yarışları, % 0.87 oranı ile atletizm, % 0.73 oranı ile halter, % 0.53 oranı ile tenis, % 0.13 oranı ile snowboard, % 0.12 oranı ile buz pateni, % 0.10 oranı ile kayak, % 0.07 oranı ile moto gp, % 0.06 oranı ile boks, % 0.05 oranı ile satranç, % 0.03 oranı ile güreş, % 0.02 oranı ile okçuluk izlemiştir (tablo 6). Sabah gazetesindeki spor haberlerinin cinsiyetlere göre dağılımı incelendiğinde, erkek sporcularla ilgili haberlere % 96.83 oranında, kadın sporcularla ilgili haberlere ise % 3.17 oranında yer verildiği saptanmıştır.

Tablo 6. Sabah Gazetesi'ndeki Spor Haberlerinin Branşlara ve Cinsiyetlere Göre Dağılımı

Branşlar	Erkek		Kadın		Toplam	
	f (cm ²)	%	f (cm ²)	%	f (cm ²)	%
Futbol	62454.97	82.19	-	-	62454.97	82.19
Basketbol	8236.62	10.8	707.75	0.9	8944.37	11.7
Voleybol	326.19	0.5	1323.25	1.7	1649.44	2.2
Formula Y.	707.25	0.9	-	-	707.25	0.9
Snowboard	27.2	0.03	76	0.1	103.2	0.13
Tenis	380	0.50	24	0.03	404	0.53
Atletizm	331.52	0.43	333.5	0.44	665.02	0.87
Halter	561	0.73	-	-	561	0.73
Boks	48.5	0.06	-	-	48.5	0.06
Kayak	80.25	0.10	-	-	80.25	0.10
Güreş	24.5	0.03	-	-	24.5	0.03
Satranç	40	0.05	-	-	40	0.05
Okçuluk	22.5	0.02	-	-	22.5	0.02
Buz Pateni	-	-	95.5	0.12	95.5	0.12
Moto Gp	54.75	0.07	-	-	54.75	0.07
Toplam	73295.25	96.83	2560	3.17	75855.25	100

Hürriyet gazetesindeki spor haberlerinin branşlara göre dağılımı incelendiğinde % 83.53 oranı ile en çok futbola yer verdiği görülmüştür. Futbolu sırasıyla % 11.5 oranı ile basketbol, % 2.7 oranı ile voleybol, % 0.55 oranı ile yüzme, % 0.51 oranı ile atletizm, % 0.33 oranı ile formula yarışları, % 0.29 oranı ile tenis, % 0.12 oranı ile boks, % 0.11 oranı ile kano, % 0.05 oranı ile okçuluk, % 0.05 oranı ile satranç, % 0.04 oranı ile binicilik, % 0.03 oranı ile halter, % 0.03 oranı ile bisiklet, % 0.12 oranı ile hentbol, izlemiştir (tablo 7). Hürriyet gazetesindeki spor haberlerinin cinsiyetlere göre dağılımı incelendiğinde, erkek sporcularla ilgili haberlere % 95.75 oranında, kadın sporcularla ilgili haberlere ise % 4.25 oranında yer verildiği saptanmıştır.

Tablo 7. Hürriyet Gazetesi'ndeki Spor Haberlerinin Branşlara ve Cinsiyetlere Göre Dağılımı

Branşlar	Erkek		Kadın		Toplam	
	f (cm ²)	%	f (cm ²)	%	f (cm ²)	%
Futbol	63022.97	83.53	-	-	-	83.53
Basketbol	7742.24	10.2	992	1.3	8734.24	11.5
Atletizm	225.4	0.29	163	0.22	388.4	0.51
Voleybol	78	0.1	2002.51	2.6	2080.51	2.7
Tenis	126.51	0.16	97.62	0.13	224.13	0.29
Formula Y	252.5	0.33	-	-	252.5	0.33
Binicilik	37.5	0.04	-	-	37.5	0.04
Boks	94.95	0.12	-	-	94.95	0.12
Hentbol	26	0.03	-	-	26	0.12
Bisiklet	27	0.03	-	-	27	0.03
Yüzme	422.75	0.55	-	-	422.75	0.55
Halter	27.5	0.03	-	-	27.5	0.03
Satranç	38	0.05	-	-	38	0.05
Kickboks	54	0.07	-	-	54	0.07
Okçuluk	39	0.05	-	-	39	0.05
Kano	88	0.11	-	-	88	0.11
Moto GP	45.5	0.06	-	-	45.5	0.06
TOPLAM	72247.82	95.75	3255.13	4.25	75602.95	100

Spor haberlerinin cinsiyete göre dağılımına baktığımızda, erkek sporcularla ilgili haberlerin toplam oranı, % 97.1 iken kadın spor haberleri oranı % 2.9 olarak gerçekleşmiştir. Spor haberlerinin cinsiyete göre gazetelere dağılımına baktığımızda, erkek sporcularla ilgili haberlere en fazla yer veren, % 98.53 oranı Zaman gazetesi olmuştur. Zaman gazetesini sırasıyla % 96.83 oranı ile Sabah, % 96.36 oranı ile Milliyet, % 95.75 oranı ile Hürriyet gazeteleri yer takip etmiştir. Kadın sporcularla ilgili haberlere en çok yer gazete ise Hürriyet % 4.25 oranı ile, en az yer veren gazete ise % 1.47 oranı ile Zaman gazetesi olmuştur (tablo 8).

Tablo 8. Spor Haberlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Gazeteler	Erkek		Kadın		Toplam	
	f (cm ²)	%	f (cm ²)	%	f (cm ²)	%
Zaman	71578.55	% 98.53	1105.75	% 1.47	72684.30	100
Posta	53950.68	% 98.06	1052.25	% 1.94	55002.93	100
Sabah	73295.25	% 96.83	2560	% 3.17	75855.25	100
Hürriyet	72347.82	% 95.75	3255.13	% 4.25	75602.95	100
Milliyet	61189.49	% 96.36	2360	% 3.64	63549.49	100
Genel Toplam	332361,66	% 97.1	10333,13	% 2.9	342694,92	100

Spor haberlerinin çeşitliliğine baktığımızda ise en fazla köşe yazısına Milliyet gazetesi yer vermiştir. Milliyet gazetesi sporda köşe yazısına ayırdığı alanın oranı % 17.9 dur. Milliyet gazetesini sırasıyla % 11.3 oranı ile Hürriyet gazetesi, % 8.9 oranı ile Sabah gazetesi, % 8 oranı ile Zaman gazetesi ve % 2.7 oranı ile posta gazetesi izlemiştir (tablo 9).

Sporla ilgili haberlere en fazla yer veren Posta gazetesi olmuştur. Posta gazetesi spor haberlerine % 72.3 oranı ile yer vermiştir. Posta gazetesini sırasıyla % 62.6 oranı ile Sabah gazetesi, % 62.2 oranı ile Hürriyet gazetesi, % 58.5 oranı ile Zaman gazetesi, % 50.1 oranı ile Milliyet gazetesi izlemiştir (tablo 9).

Spor haberlerinde fotoğraflara en fazla yer veren Zaman gazetesi olmuştur. Zaman gazetesi spor haberlerinde fotoğrafa % 33.5 oranında yer vermiştir. Zaman gazetesini sırasıyla % 32 oranı ile Milliyet gazetesi, % 28.5 oranı ile Sabah gazetesi, % 26.5 oranı ile Hürriyet gazetesi, % 25 oranı ile posta gazetesi izlemiştir (tablo 9).

Tablo 9. Gazetelerdeki Spor Haberlerinin Köşe Yazısı, Haberleri ve Fotoğraflara Göre Dağılımı

Gazeteler	Köşe Yazıları		Haberler		Fotoğraflar		Toplam	
	f (cm ²)	%	f (cm ²)	%	f (cm ²)	%	f (cm ²)	%
Hürriyet	13554.45	11.3	75602.95	62.2	32256.22	26.5	121413.62	100
Sabah	10722.67	8.9	75855.25	62.6	34517.42	28.5	121095.34	100
Milliyet	22162.99	17.9	63549.49	50.1	40414.42	32	126626.9	100
Posta	1969.47	2.7	55002.93	72.3	19070.1	25	76042.5	100
Zaman	9885.82	8	72684.3	58.5	41534.1	33.5	124104.22	100

Gazetelerdeki spor haberlerinin branşlara göre dağılımına baktığımızda en çok spor branşına yer veren gazete Milliyet ve Hürriyet gazeteleri olmuştur. Milliyet ve Hürriyet gazeteleri 17 farklı spor branşı ile ilgili habere yer vermiştir. Bu gazeteleri sırasıyla 16 branş ile Zaman, 14 branşla Sabah ve son olarak 13 branşla Posta gazetesi izlemiştir (tablo 10).

Gazeteler en çok futbol branşına yer ayrılmıştır. Futbola en çok yer ayıran gazete % 91.2 oranı ile Posta gazetesi olmuştur. Posta gazetesini sırasıyla 87.2 oranı ile Zaman, % 83.53 oranı ile Hürriyet, % 82.49 oranı ile Sabah, % 75.19 oranı ile Milliyet gazetesi izlemiştir. Futbol branşından sonra en çok yer verilen spor branşı basketbol ve voleybol olmuştur (tablo 10).

Tablo 10. Gazetelerdeki Spor Haberlerinin Branşlara Göre Dağılımı

Branş	Sabah		Hürriyet		Milliyet		Posta		Zaman	
	f (cm ²)	%	f (cm ²)	%	f (cm ²)	%	f (cm ²)	%	f (cm ²)	%
Futbol	62454.97	82.49	63022.97	83.53	47412.82	78.08	50170.12	91.2	62317.25	87.2
Basketbol	8944.37	11.7	8734.24	11.5	10217.85	16	2957.43	5.7	6408.05	8.8
Hentbol	-	-	26	0.03	30.25	0.04	-	-	105	0.14
Voleybol	1649.25	2.2	2080.51	2.7	1848.5	2.9	1043.24	1.8	585	0.80
Moto Gp	54.75	0.07	45.5	0.06	71.25	0.11	-	-	423	0.58
Atletizm	-	-	388.4	0.51	536.5	0.84	34.5	0.06	544.5	0.74
Güreş	24.5	0.03	-	-	-	-	-	-	289.75	0.39
Boks	48.5	0.73	94.95	0.12	45	0.07	-	-	37.5	0.05
Bisiklet	-	-	27	0.03	-	-	-	-	-	-
Yüzme	-	-	422.75	0.55	160.75	0.25	-	-	-	-
Karate	-	-	-	-	-	-	-	-	78.75	0.10
Tenis	404	0.53	224.13	0.29	-	-	-	-	37.5	0.05
Formula Y.	707.25	0.9	252.5	0.33	2040.32	0.31	341.14	0.6	1484.5	0.66
Buz Pateni	95.5	0.12	-	-	152.25	0.2	48	0.08	86.25	0.11
Kayak	80.25	0.10	-	-	196.25	0.30	-	-	-	-
Binicilik	-	-	37.5	0.04	47.75	0.07	96.75	0.17	-	-
Halter	561	0.73	27.5	0.03	138.25	0.2	-	-	69	0.09
Okçuluk	22.5	0.02	39	0.05	298.25	0.4	-	-	-	-
Snowboard	103.2	0.13	-	-	30	0.04	-	-	-	-
Satranç	40	0.05	38	0.05	93.5	0.14	37.5	0.06	132.5	0.18
Disk Atma	-	-	-	-	35.75	0.05	-	-	-	-
Paralimpik B.	-	-	-	-	-	-	44	0.25	-	-
Kickboks	-	-	54	0.07	-	-	-	-	-	-
Kano	-	-	88	0.11	-	-	-	-	-	-
Biatlon	-	-	-	-	-	-	-	-	40.5	0.05
Atıcılık	-	-	-	-	-	-	45	0.08	45	0.06
Toplam	75855.25	100	75602.95	100	63549.49	100	55002.93	100	72684.3	100

Sabah gazetesi kadın spor branşları arasında en çok % 1.7 ile voleybola yer vermiştir (tablo 6). Milliyet gazetesi kadın spora branşlarından en çok % 0.8 oranı ile basketbol branşına yer vermiştir (tablo 5). Posta gazetesi kadın spor branşlarından en çok % 1.4 oranı ile voleybola branşına yer vermiştir (tablo 3). Hürriyet gazetesi kadın spor branşlarına en çok % 2.6 ile voleybol branşına yer vermiştir (tablo 7). Zaman gazetesi kadın spor branşlarına en çok % 0.50 ile voleybol branşına yer verilmiştir (tablo 4).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırma sonuçlarına göre, ulusal gazetelerin bütün spor branşlarına yeteri kadar yer vermediği saptanmıştır. Spora haberlerinin büyük bir bölümünde ise profesyonel spor branşlarına yer verildiği belirlenmiştir. Profesyonel spor branşlarında ise, en çok futbol branşına yer verilmiştir. Bu sonucun çıkması normaldir, çünkü futbol yalnız ülkemizde değil başka ülkelerde de öne çıkan ve çok ilgi çeken bir branştır. Futbolun her ortamda oynanabilmesi, maçların oynandığı statlarda kitlelerin hırs ve öfkelerini yüksek sesle dile getirmesi, sosyal ve ekonomik kimlik kaygısı olmaksızın bir gruba ait olma duygusunun tatmin edilmesi, futbolu ilgi çekici kılmaktadır (24). Elde edilen sonuçlara göre gazetelerde, futbol sonra en fazla yer verilen branş basketbol olmuştur. Türk sporunda önemli başarılar kazanılan güreş, halter gibi branşlara çok az yer ver verilmiştir. Benzer sonuçlar, Öztürk ve ark. (1999) ve Karaküçük ve Yenel (1997) tarafından yapılan araştırmalarda da elde edilmiştir (15, 13).

Araştırma sonuçlarına göre, genel anlamda spor haberlerine en fazla yer veren gazete Milliyet gazetesi olmuştur. Karaküçük ve Yenel'in (1997) araştırmasında, spor haberlerine en çok yer veren gazete olarak Milliyet gazetesini saptamıştır (13). Bu gazeteyi sırasıyla Sabah, Zaman, Hürriyet ve Posta gazetesi izlemiştir. Spor haberlerinin çeşitliliğine baktığımızda ise spor köşe yazısına en fazla Milliyet gazetesi yer vermiştir. Milliyet gazetesini sırasıyla Hürriyet gazetesi, Sabah gazetesi, Zaman gazetesi ve Posta gazetesi izlemiştir. Sporla ilgili haberlere en fazla yer veren Posta gazetesi olmuştur. Posta gazetesini Sabah gazetesi, Hürriyet gazetesi, Zaman gazetesi ve Milliyet gazetesi izlemiştir. Spor haberlerinde fotoğraflara en fazla yer veren Zaman gazetesi olmuştur. Zaman gazetesini Milliyet gazetesi, Sabah gazetesi, Hürriyet gazetesi ve Posta gazetesi izlemiştir.

Erkek sporcu haberlerine kadın sporcu haberlerine göre çok fazla yer verilmiştir. Benzer sonuç Öztürk ve ark. (1999) tarafından yapılan araştırmada da elde edilmiştir (15). Bu sonucun ortaya çıkmasında erkek sporcu sayısının, kadın sporcu sayısına göre fazla olmasının etkisi olabilir. Elde edilen başka bir sonuca göre kadın spor branşlarına gazetelerin çok az yer verdikleri saptanmıştır. Kadın spor branşlarında en çok voleybol branşına yer verildiği belirlenmiştir. Voleybolu hemen arkasından basketbol ve atletizm branşı takip etmektedir. Spor haberlerinin cinsiyete göre gazetelere dağılımına baktığımızda, erkek sporcularla ilgili haberlere en fazla yer veren Zaman gazetesini sırasıyla Sabah, Milliyet, Hürriyet gazeteleri takip etmiştir. Kadın sporcularla ilgili haberlere en çok yer veren Hürriyet gazetesi, en az yer veren ise Zaman gazetesi.

Gazetelerdeki spor haberlerinin branşlara göre dağılımına baktığımızda en çok spor branşına yer veren gazete Milliyet ve Hürriyet gazeteleri olmuştur. Gazetelerde en çok futbol branşına yer ayrılmıştır. Futbola en çok yer ayıran Posta gazetesi olmuştur. Posta gazetesini sırasıyla Zaman, Hürriyet, Sabah, Milliyet gazetesi izlemiştir. Branşların dağılımlarını incelediğimizde ise Türk sporunun temelini oluşturan güreş, halter gibi branşlara çok az yer ver verilmiştir. Spor medyasının bütün spor

branşlarına eşit derecede yer vermesi gerekmektedir. Spor, kitlelere ulaşılması açısından en önemli araçtır. Sporun tanıtılması ve teşvik edilmesi ve sevdirmesinde basının rolü yadsınamayacak kadar büyüktür. Ülkemizdeki spor basını bu görevi gereği gibi yerine getirememektedir (4).

Sonuç olarak spor haberlerine ayrılan yer az değildir. Buna rağmen, ulusal basında bütün branşlara dengeli yer verilmemesi diğer spor branşlarının gelişimini engellemektedir. Çünkü kitle iletişim araçları ve yazılı basının spor branşlarını tanıtmaya ve kitleleri spora yönlendirmede etkisi büyüktür. Sporun sadece futbol olarak göstermek doğru değildir. Sporun bütün branşlarının topluma yaygınlaştırılmasına yönelik çaba gösterilmelidir.

KAYNAKLAR

1. Alemdar, K. "Popüler Kültür ve Spor" İletişim Ümit Yayıncılık, s. 145, Ankara, 1994.
2. Atabeyoğlu, C. "Spor Gazeteciliği" Morpa Spor Ansiklopedisi, Morpa Kültür Yayınları, Cilt: 4, s.193, İstanbul, 1997.
3. Boyle, R., Haynes, R. Power Play. Sport, the Media and Popular Culture. Pearson Education Limited, s. 29, England, 2000.
4. Demirci, N. "Gençlik Ve Spor Genel Müdürlüğünde Göre Yapan Yöneticilerin Yazılı Spor Basını Hakkındaki Görüşleri Üzerine Bir Araştırma". Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2002.
5. Demirkent, N. " Spor Gazeteciliği ve Medya ", Yeni Türkiye Medya Özel Sayı Yıl 2, Sayı 2, s. 1444, 1996.
6. Erdemli, A. "Spor Gazetecisinin Özgürlüğü Semineri" Yücel Ofset Yayını, s.16,17, Antalya, 2000.
7. Erkal, M. " Sosyolojik Açıdan Spor " Kutsun Matbaa ve Reklamcılık Merkezi, s. 19, İstanbul, 1981.
8. Çaplı, B. Medya Ve Etik. İmge Yayınevi, s. 89, Ankara, 2002.
9. Girgin, A. Gazeteciliğin Temel İlkeleri. Der Yayınları, s. 145, İstanbul, 2008.
10. Güneş, S. "Kitle Kültürü ve Gazeteler " Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, s. 19, Ankara, 1993.
11. Gösterişli, E. "Spor Gazeteciliğinde Nesnellik" Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, s. 18,19, Eskişehir, 2002.
12. Kayaçan, İ., "Basının Anadolu Cephesi" Ece Yayınları İka Serisi, s. 15, İstanbul, 1999.
13. Karaküçük, S. Yenel F. "Türk Spor'unun Gelişmesi ve Topluma Yaygınlaştırılması Bakımından Basının Etkinliği", Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, cilt 2, sayı 2, s. 56-57, 1997.
14. Rowe, D. Sport, Culture And Media. Open Press University s. 103, Berkshire, 2004.
15. Öztürk, F. İnce, G., Zülkadiroğlu Z., Şahin, M. "Günlük Gazetelerde Spor'un Yer Açılışı " Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, Sayı 7, yıl 2, s.24-32, 1996
16. Şireci, F. "Türkiye'de Yaygın Spor Eğitimi" Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Sosyal Bilimler Enstitüsü, s 47, 1986, Ankara.
17. Tok, M. "Spor Basınının Halkla İlişkiler Yönünden Kamuoyuna Etkisi".Yayınlanmamış Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, s. 35, İstanbul, 1995.
18. Tükenmez, M. Medya ve Spor. Etiküs Yayınları, s. 72, 73, İstanbul, 2003.
19. Uzun, R. " Türkiye'de Spor Basınının Etik Anlayışı" Gazi İletişim Dergisi sayı:19, s1-20, 2004
20. Uluç, H. " Spor ve Medya", Yeni Türkiye Dergisi Medya Özel Sayısı 2, Sayı 2, s. 1447, 1996.
21. Woods, R., B. Social Issue in Sport. Human Kinetics, s. 8, 82, USA, 2007.
22. Yalçın, K., A. "Türkiye de Spor Basınının Haber Dili", Yayınlanmamış Doktora Tezi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, s. 59,79, Eskişehir, 2001.
23. (http://www.medya.com/haber_detay.asp?haberID=475) (10.03.2008)
24. Talimciler, A. "Derin Futbol Oyun". Futbol Bilim ve Teknoloji Dergisi. Sayı:4, s. 29, 31. 2000.